

Формування ключових компетентностей учнів на уроках англійської мови через діяльнісний підхід до навчання у контексті сучасних освітніх технологій

**Швецова Вікторія Савеліївна,
викладач англійської мови
Державного навчального закладу
«Запорізький правобережний професійний ліцей»
м. Запоріжжя**

Модяка

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

ОГОЛОШУЄТЬСЯ

ШВЕЦОВІЙ ВІКТОРІЇ САВЕЛІВНІ,

учителю
державного навчального закладу «Запорізький
правобережний професійний ліцей» –
за якісну підготовку переможця
фестивалю учнівських презентацій
«Мультимедійний Шекспір 2018»

Директор Департаменту
освіти і науки
Запорізької обласної
державної адміністрації

Т.Я. Озерова

Директор Українського
міжуніверситетського
науково-дослідницького
шекспірівського центру,
професор

Н.М. Торкут

Наказ Департаменту від 25.04.2018 № 287

ВИПУСКНИК НОВОЇ ШКОЛИ

ОСОБИСТІТЬ

Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;

ПАТРІОТ

Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;

ІННОВАТОР

Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Концепція Нової української ШКОЛИ

Зміст освіти та її методика мають бути наближені до практики. Менше теорії, а більше практичного застосування в житті.

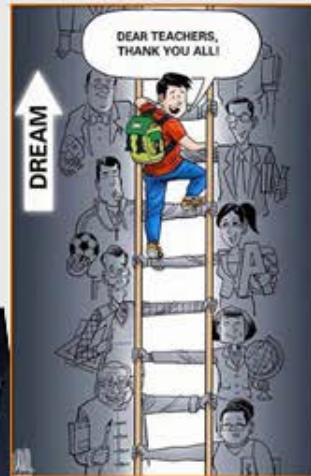
«Створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості як громадянина України, формування покоління, здатного навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства» — **головна мета української системи освіти.**

Мета базової освіти

Метою базової загальної середньої освіти є:

- розвиток і соціалізація особистості учнів,**
- формування у них національної самосвідомості,**
- загальної культури,**
- світоглядних орієнтирів,**
- екологічного стилю мислення і поведінки,**
- творчих здібностей,**
- дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок,**
- здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах**
глобальних змін і викликів.

Реалізація компетентнісного підходу у формуванні ключових компетентностей учнів закладів професійної професійно-технічної освіти на уроках англійської мови

TEACHERS:
the ladder of
STUDENT'S
SUCCESS

I cannot teach anybody anything,

I can only make them think.

~Socrates

**THE ART OF
TEACHING IS THE
ART OF ASSISTING
DISCOVERY.**

Mark Van Doren

ЦІЛІ НАВЧАННЯ:

Базовий загальноосвітній рівень передбачає оволодіння учнями іншомовним досвідом, який забезпечує сформованість у них іншомовної комунікативної компетентності на рівні незалежного користувача

Володіння іноземною мовою – це готовність і здатність використовувати іноземну мову в повсякденному житті в різних ситуаціях і розв'язувати проблеми в певній діяльності.

На думку сучасних науковців, педагогів Хуторського О.В., Байкова Ю.Н., Єгорова Д.Є., Лакшина О.І. та ін. саме набуття життєво необхідних компетентностей може дати людині можливість правильно орієнтуватися у сучасному суспільстві та інформаційному просторі, тому потрібно здійснити перехід від освіти як «передачі знань» до продуктивного навчання, коли прирощення знань відбувається через процес створення учнем власних творчих продуктів.

Провідним засобом реалізації зазначених цілей є **компетентнісний підхід** до організації навчання на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Компетентнісний підхід – є одною з ключових ідейних новацій нового базового закону "Про освіту»

Компетентнісний підхід – це орієнтація людини на таку комбінацію знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь та інших якостей, що визначають її здатність успішно реалізувати себе в навчанні, у професії та в повсякденному житті.

Компетентнісний підхід тісно пов'язаний із такими підходами:

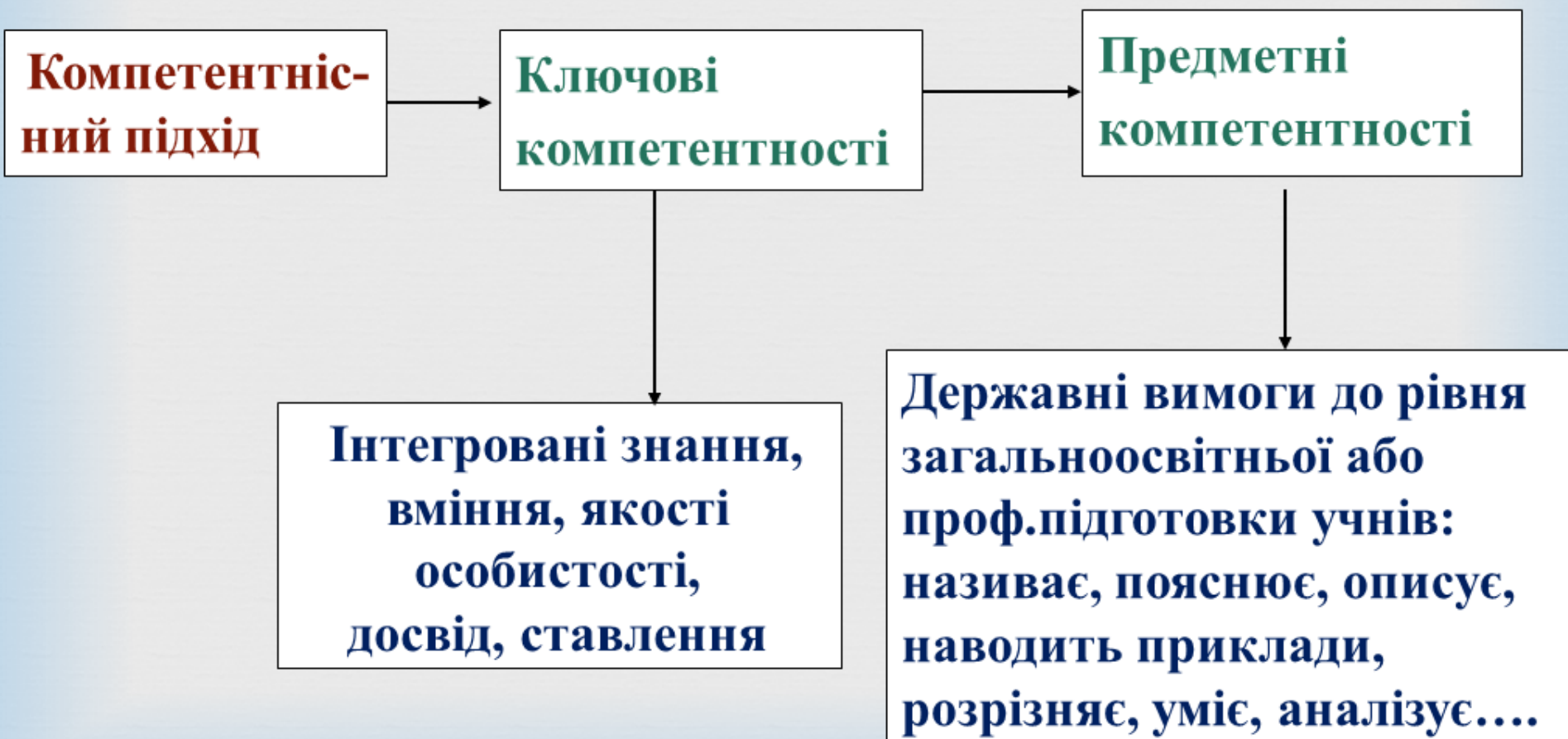
- **особистісно-орієнтований;**
- **діяльнісній** (може бути реалізований тільки в діяльності, тобто в процесі виконання конкретним учнем певного комплексу дій).

Перехід до компетентнісного підходу означає:

- 1) **переорієнтація з процесу на результат освіти в діяльнісному вимірі;**
- 2) **зміщення акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь та навичок на формування й розвиток в учнів здатності практично діяти, застосовувати досвід успішних дій у конкретних ситуаціях.**

Компетентнісний підхід – це спрямованість НВП на досягнення результатів, якими є **ключові і предметні компетентності**.

Зв'язок між категоріями **компетентнісного підходу** можна зобразити схемою:

У новому Державному стандарті наступне поняття вживається у такому значенні:

- **компетентність** — це комплексне явище, це готовність, здатність практично або теоретично розв'язувати проблеми в певній діяльності.

Поняття **компетентності** включає не тільки когнітивну й операціонально-технологічну складові, а й мотиваційну, етичну, соціальну та поведінкову.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ

ХОЧУ

**рівень
вихованості**
потребісно-
мотиваційна
сфера

МОЖУ

рівень навченості
операційна
діяльнісна сфера,
яка складається зі
знань (які
системні і
структуровані),
здібностей та
навченості

ОЦІНЮЮ СЕБЕ

**рівень
розвинутості**
рефлексивна
сфера

ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

```
graph TD; A[ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ] --> B[Мовна компетенція]; A --> C[Мовленнєва компетенція]; A --> D[Соціолінгвістична компетенція]; A --> E[Соціокультурна компетенція]; C --> D;
```

Мовна компетенція

Мовний інвентар:

Фонетика

Лексика

Граматика

Мовленнєва компетенція

Говоріння

Читання

Письмо

Аудіювання

Соціолінгвістична компетенція

Соціокультурна компетенція

У новому Державному стандарті наступне поняття вживається у такому значенні:

• **КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ** – спеціально структурований комплекс характеристик (якостей) особистості, що дає можливість їй ефективно діяти у різних сферах життєдіяльності і належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів.

Згідно нового базового закону “Про освіту” (від 29.09.2017) та Концепції «Нової української школи», ключовими компетентностями є такі:

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовою.
2. Спілкування іноземними мовами.
3. Математична компетентність.
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях.
5. Інформаційно-цифрова компетентність.
6. Уміння вчитися впродовж життя.
7. Ініціативність і підприємливість.
8. Соціальна та громадянська компетентності.
9. Обізнаність та самовираження у сфері культури.
10. Екологічна грамотність і здорове життя.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов’язані. Кожну з них діти набувають на уроках під час вивчення іноземної мови на всіх етапах освіти.

Наскрізнi Змістові лінії

З ключових компетентностей виокремлені змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність», які спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях. Інтегровані змістові лінії реалізуються під час вивчення іноземної мови.

Діяльність та вміння із змістових ліній добираються відповідно до:

- комунікативної потреби,**
- тематики ситуативного спілкування,**
- віку та рівня підготовленості учнів.**

Згідно Концепції «Нова Школа» 2016 року у змісті навчальних програм основної школи також запроваджено

7 наскрізних навичок та вмінь:

- 1. вирішення проблем;**
- 2. вміння оцінювати ризики;**
- 3. ініціативність;**
- 4. вміння приймати рішення;**
- 5. конструктивне управління емоціями;**
- 6. критичне мислення;**
- 7. креативність.**

Засобом іноземної мови викладачу іноземної мови необхідно сформулювати всі як предметну так і ключові компетентності.

Але успішний розвиток ключових компетентностей залежить від достатнього рівня сформованості предметної компетентності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:
уміння читати і розуміти прочитане; уміння висловлювати думку усно і письмово; здатність логічно обґрунтовувати позицію; виявляти ініціативу; творити; уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями; застосовувати емоційний інтелект; здатність співпрацювати в команді і уміння критично мислити.

**Мотивація учнів, їх
усвідомлене ставлення
до вивчення предмета**

ХОЧУ

**Звуки, транскрипція, правила
читання, поняття про будову
англійського речення, мовні
інструменти/формули,
формування і розвиток
граматичних навичок**

МОЖУ

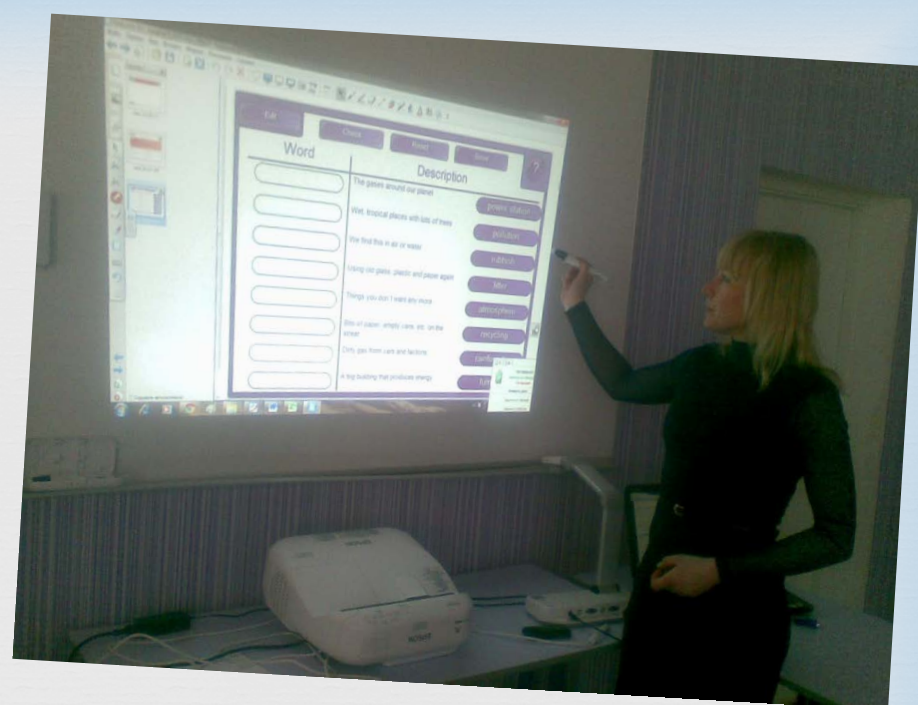
**Формування і розвиток навичок
читання, аудіювання, говоріння і
письма**

**ОЦІНЮЮ СЕБЕ,
ЗНАЮ ЯК ДІЯТИ**

Лише за умови, що кожен учень умотивовано братиме участь у виконанні навчально-комунікативних дій, усвідомить їх функціональне призначення у комплексі з іншими діями, це дасть йому змогу набути досвіду комунікації в усній та письмовій формах і розвиватися далі.

При візуальному способі презентації лексики використовуються слайди, фотографії, малюнки, таблиці і самі предмети для розкриття значення слів, що позначають реальні предмети, емоції, почуття тощо. Наприклад, їжа, меблі, назви професій, опис людей або заняття (види спорту і дієслова руху). Наочність того, що зображено на слайдах, не вимагає витрат часу на семантизацію лексики, економить час і дозволяє підвищити зацікавленість та активність учнів на уроках англійської мови.

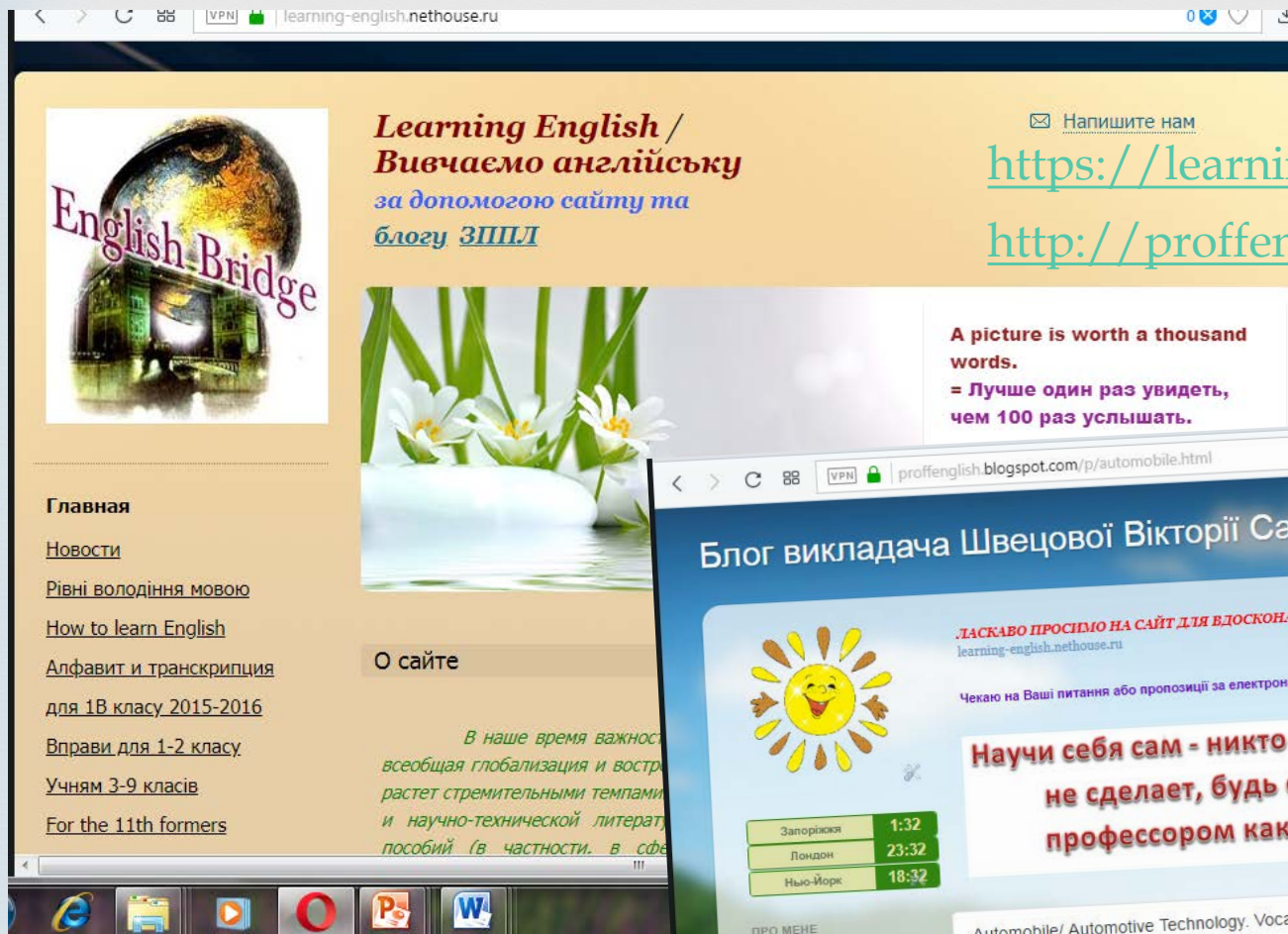
В якості наочного матеріалу застосовую мультимедійні презентації, аудіо та відеоматеріали, педагогічні програмні засоби (електронні мультимедійні підручники), самостійно розроблені електронні тести та завдання.

Можна скористатися навчальною платформою для вдосконалення навичок аудіювання:
<http://www.esl-lab.com>

**Randall's
ESL Cyber Listening Lab**

Для вдосконалення мовних та мовленнєвих навичок учні можуть скористатися особисто розробленим сайтом.

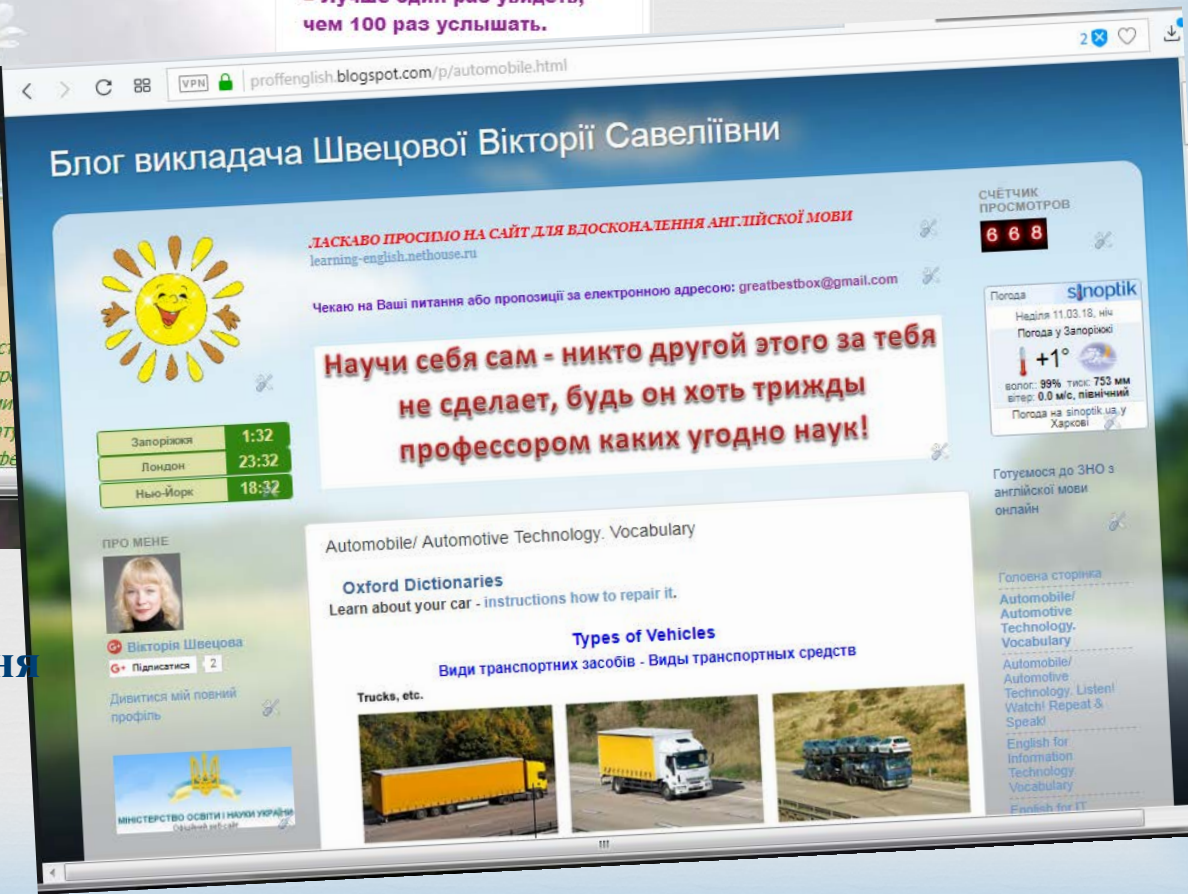

The screenshot shows the homepage of the 'Learning English' website. The main header features a globe with the text 'English Bridge' and the title 'Learning English / Вивчаємо англійську за допомогою сайту та блогу ЗППЛ'. A navigation menu on the left includes links for 'Главная', 'Новости', 'Рівні володіння мовою', 'How to learn English', 'Алфавит и транскрипция для 1В класу 2015-2016', 'Вправи для 1-2 класу', 'Учням 3-9 класів', and 'For the 11th formers'. A central image shows white flowers in a white bowl. A quote reads: 'A picture is worth a thousand words. = Лучше один раз увидеть, чем 100 раз услышать.' The browser address bar shows 'learning-english.nethouse.ru'.

<https://learning-english.nethouse.ru>

<http://proffenglish.blogspot.com>

Учні, які вивчають іноземну мову професійного спрямування мають можливість отримати конспект уроку та додатковий навчальний матеріал на блозі

The screenshot shows a Blogger blog post by Viktoria Saveliivna. The title is 'Блог викладача Швецової Вікторії Савеліївни'. The main content features a large quote: 'Научи себя сам - никто другой этого за тебя не сделает, будь он хоть трижды профессором каких угодно наук!'. Below the quote is a table with city names and times: Запоріжжя 1:32, Лондон 23:32, Нью-Йорк 18:32. The blog also includes a 'ПРО МЕНЕ' section with a profile picture of Viktoria Shchegova and a 'Types of Vehicles' section with images of trucks and buses. The browser address bar shows 'proffenglish.blogspot.com/p/automobile.html'.

	5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж; • створювати інформаційні об'єкти іноземними мовами; • спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); • застосовувати ІКТ для пошуку, обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • готовність дотримуватись авторських прав та мережевого етикету.
7	6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати комунікативні потреби та цілі під час вивчення іноземної мови; • використовувати ефективні навчальні стратегії для вивчення мови відповідно до власного стилю навчання; • самостійно працювати з підручником, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її; • організовувати свій час і навчальний простір; • оцінювати власні навчальні досягнення. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сміливість у спілкуванні іноземною мовою; • подолання власних мовних бар'єрів; • відповідальність за результати навчально-пізнавальної діяльності; • наполегливість; • внутрішня мотивація та впевненість в успіху. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ініціювати усну, писемну, зокрема онлайн взаємодію іноземною мовою для розв'язання конкретної життєвої проблеми;
	8	Соціальна та громадянська компетентності	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулювати власну позицію; • співпрацювати з іншими для досягнення визначеного результату, спілкуючись іноземною мовою; • розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях; • переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування; • переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини; • критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантність у спілкуванні з іншими; • проактивність в утвердженні демократичних цінностей; • усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту.
2		Спілкування іноземними мовами	<p>• готовність до міжкультурного діалогу.</p> <p>Реалізується через предметні компетентності.</p>
3		Математична компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати комунікативні та навчальні проблеми, застосовуючи логіко-математичний інтелект; • логічно обґрунтовувати висловлену думку; • використовувати математичні методи (графіки, схеми) для виконання комунікативних завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання комунікативних і навчальних проблем.

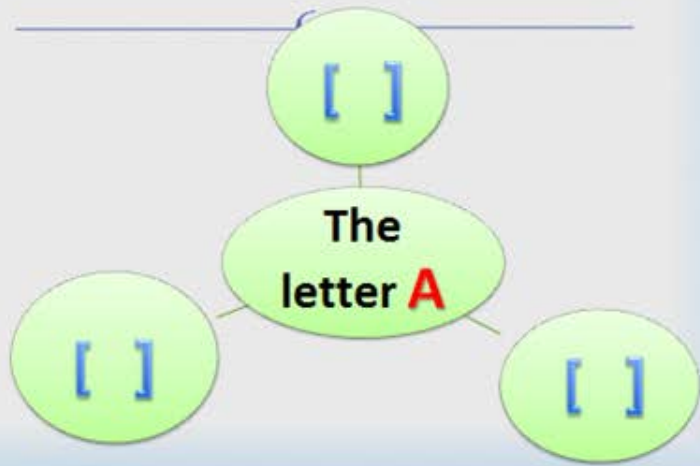
ЗАСТОСУВАННЯ КЛАСТЕРА НА РІЗНИХ ЕТАПАХ УРОКУ

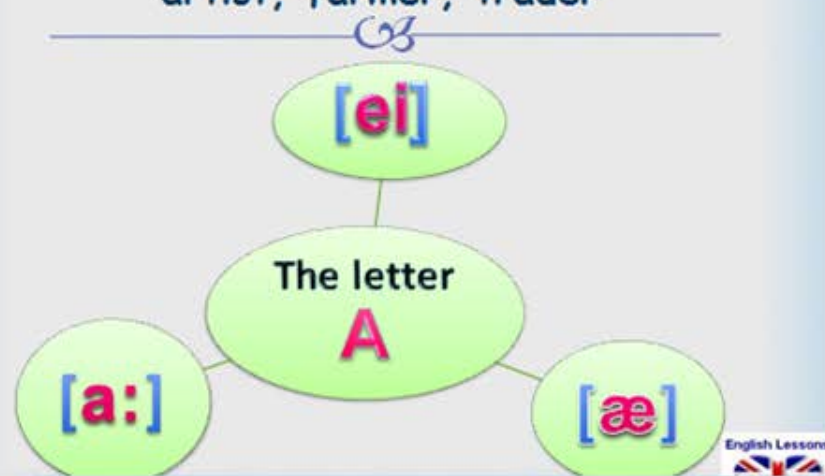
Якщо явище, що вивчається, має багато різних за значенням характеристик та ознак, можна дати учням завдання створити схему-кластер.

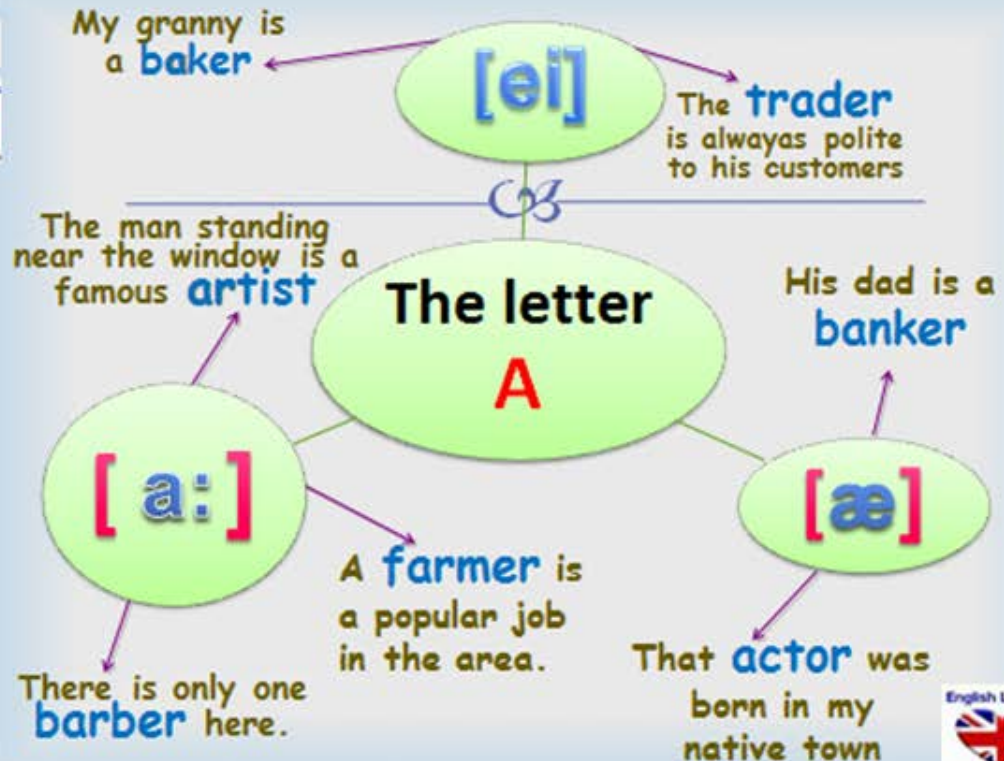
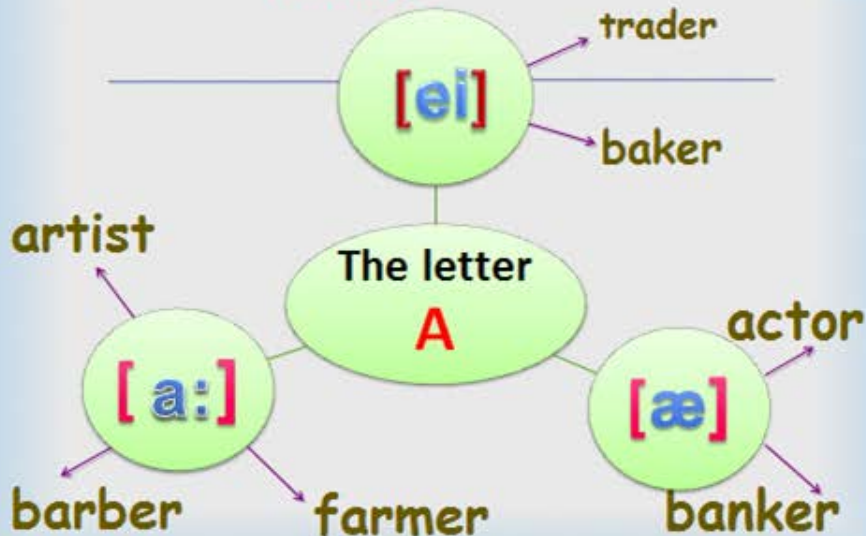
Практичне завдання 1 : складить "кластер"

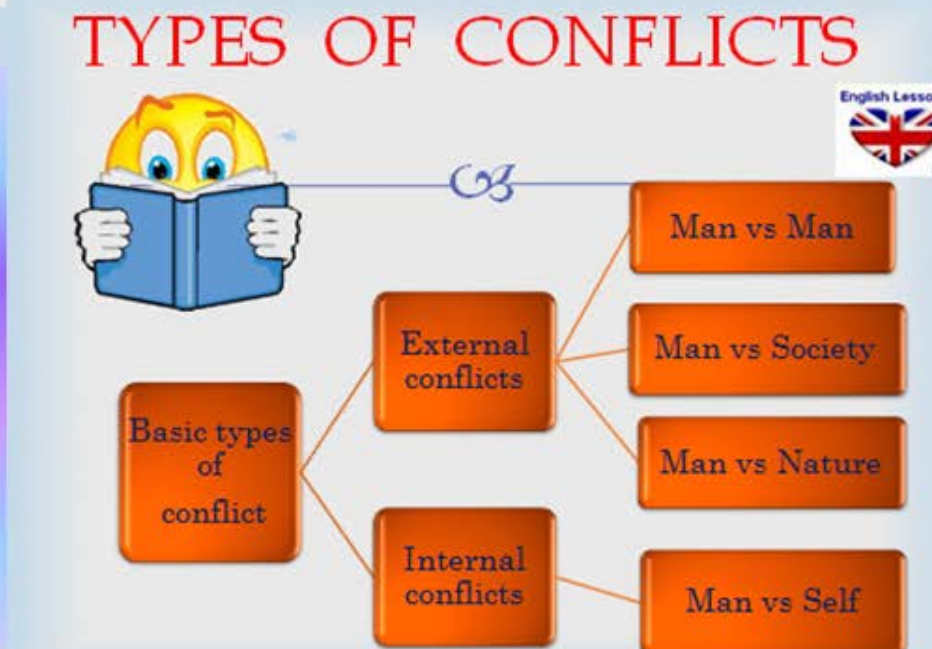
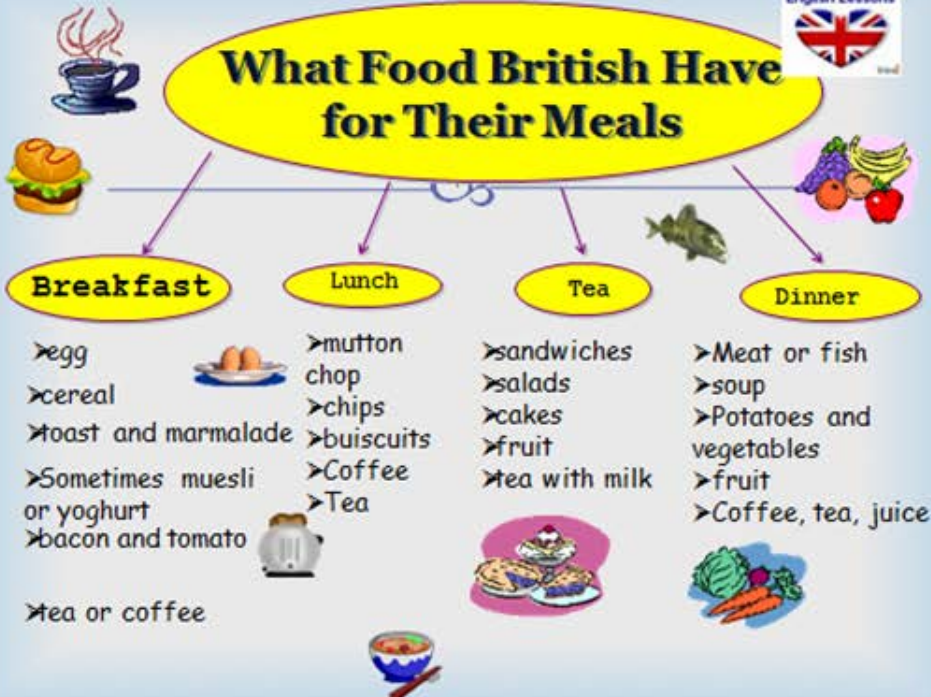

Практичне завдання 1 : складить "кластер"
baker, name, barber, banker, actor,
artist, farmer, trader

Практичне завдання 1 : складить "кластер"

PAST SIMPLE

 ed
 Irregular verb
 II form
 was
 were

She was at home
 He went to the zoo
 We were at school
 I played tennis

PAST SIMPLE QUESTION

Did ~~ED~~?
 Irregular verb I form?
 Was ?
 Were ?

Was she at home?
 -Yes, she was.
 Did he go to the zoo?
 -Yes, he did.
 Were we at school?
 -No, we weren't.
 Did I play tennis?
 -No, I didn't.

Did you think about

- your health?
- your education?
- your appearance?
- your relatives?

What consequences can there be?

PAST SIMPLE

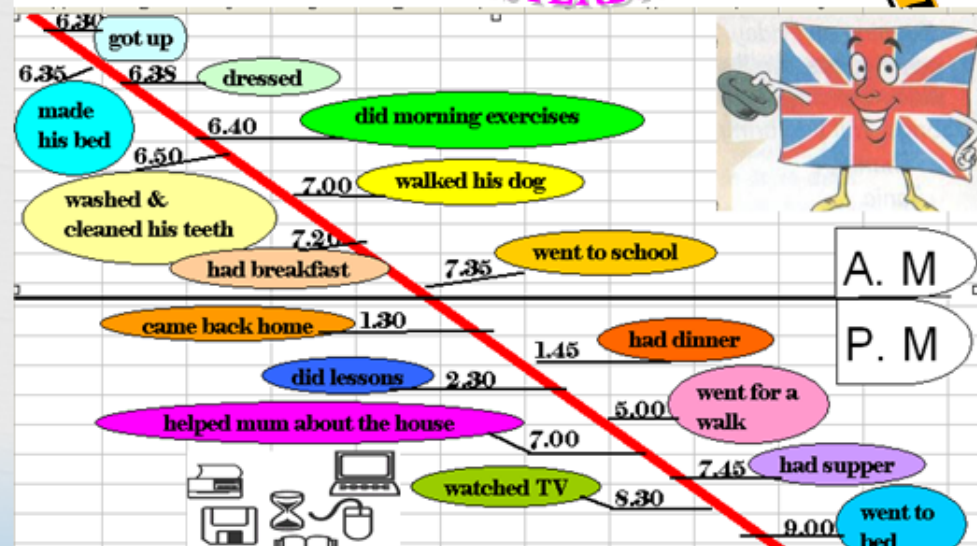
NEGATIVE

 didn't ~~ED~~
 Irregular verb I form
 was not
 were not

She was not at home
 He didn't go to the zoo
 We were not at school
 I didn't play tennis

PETER'S LIFE YESTERDAY

A. M
P. M

Why should we remember our past?

- How do you understand the proverb, "Today I have what I did yesterday. Tomorrow I will have what I do today."

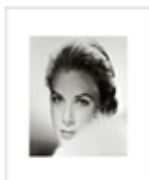
Match the two columns

He	was a singer and an actor
She	was an actor and a princess
His father	were rich
Her parents	was a singer
He	parents were rich
Her	was a princess and a fashion icon.
She	last film was <i>Enter the Dragon</i>
His	wedding was in St Paul's Cathedral
Her	parents were from Hong Kong

He was a singer and an actor. He was born on 8th January, 1935 in Mississippi. His parents were very poor. He was a factory-worker, then a driver. His first song was "That's all right". He was "The King of Rock and Roll".

Famous quote: "When I was a child, ladies and gentlemen, I was a dreamer".

She was an actor and a princess. She was born on 12th November, 1929, in Philadelphia. Her parents were very rich. She was a model and then an actor. Her first film was *Fourteen Hours* in 1951. Her husband was Prince Rainier III of Monaco. I

He was an actor and fighter. He was born on 27th November 1940, in San Francisco. His parents were from Hong Kong. They weren't rich. His father was a singer. His last film was *Enter the Dragon*. He was short and thin but he was very strong and fast.

She was a princess and a fashion icon. She was born on 21st July, 1961 in Sandringham. Her parents were rich. She wasn't a good student at school but she was a good pianist. Her wedding was at St Paul's Cathedral in London. Her husband Prince was Charles. Their life

Together was not happy.

8 Соціальна та громадянська компетентності

Уміння:

- **формулювати власну позицію;**
- **співпрацювати з іншими для досягнення визначеного результату, спілкуючись іноземною мовою;**
- **розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях;**
- **переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування;**
- **переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини;**
- **критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел.**

Ставлення:

- **толерантність у спілкуванні з іншими;**
- **проактивність в утвердженні демократичних цінностей;**
- **усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту.**

Must we think about the past?

- *Of course!*
- **WHY?**
- **to avoid mistakes**
- **to make our life better**
- **to have some progress in future**

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж; • створювати інформаційні об'єкти іноземними мовами; • спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ); • застосовувати ІКТ для пошуку, обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • готовність дотримуватись авторських прав та мережевого етикету.
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати комунікативні потреби та цілі під час вивчення іноземної мови; • використовувати ефективні навчальні стратегії для вивчення мови відповідно до власного стилю навчання; • самостійно працювати з підручником, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її; • організувати свій час і навчальний простір; • оцінювати власні навчальні досягнення. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сміливість у спілкуванні іноземною мовою; • подолання власних мовних бар'єрів; • відповідальність за результати навчально-пізнавальної діяльності; • наполегливість; • внутрішня мотивація та впевненість у успіху.
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ініціювати усну, писемну, зокрема онлайн взаємодію іноземною мовою для розв'язання конкретної життєвої проблеми; • генерувати нові ідеї, переконувати в їх доцільності та об'єднувати однодумців задля втілення цих ідей у життя; • презентувати себе і створювати тексти (усно і письмово) іноземною мовою, які сприятимуть майбутній кар'єрі. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дотримання етичної поведінки під час розв'язання життєвих проблем; • комунікабельність та ініціативність; • ставлення до викликів як до нових можливостей; • відкритість до інновацій;
8	Соціальна та громадянська компетентності	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулювати власну позицію; • співпрацювати з іншими для досягнення визначеного результату, спілкуючись іноземною мовою; • розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях; • переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування; • переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини; • критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантність у спілкуванні з іншими; • проактивність в утвердженні демократичних цінностей; • усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту.

a) Complete each sentence by choosing the best adverb from the list below.
 b) Underline the main verb or compound verb that the adverb affects.

hurriedly never usually nobly easily fortunately
 home very again soon safely bravely fast sadly
 stupidly patiently tomorrow rarely totally surprisingly

- I'll see you again very _____.
- We had to leave _____ because the taxi was waiting.
- I lost my wallet this morning _____ my friend Sarah found it.
- Did you see Aaron last night? Only _____ because she went out a lot.
- Would you like Lucy to like you _____?
- It is time to go already? The evening has gone _____ quickly!
- Jan and Ian are _____ the quietest children in the class.

Complete the Sentences 1

Write the sentences and complete them by choosing the best option below:

- We live in a pleasant... a) houses. b) book. c) town. d) restaurant.
- It's half past... a) second. b) twenty. c) five. d) half.
- The best singer was... a) win. b) singer. c) robot. d) Robert.
- The cruise will last... a) one hour. b) one second. c) one minute.
- Oliver never... a) lie. b) lies. c) lying. d) tells lie.
- Please remember to... a) washes. b) washing. c) wash your hands
- I didn't do my... a) home-work. b) homework. c) works. d)
- This computer is too... a) new. b) high. c) deep. d) old.
- Gerald had a spot on his... a) medicine. b) hands. c) knows. d) neck
- It's a long way from... a) the map. b) their. c) here. d) our.
- There's something wrong... a) with her new. b) with. c) with my car.
- I never... a) complain. b) come in. c) get into. d) g
- What a lovely... a) surprised. b) surprising. c) surprise. d) s
- Only a few people have... a) get in. b) been there. c) visit. d) chor
- I love this... a) watching. b) films. c) actors. d) prog
- Jan met her partner in... a) Plymouth. b) a Plymouth. c) Plymouth
- We cannot smoke... a) in. b) outside. c) in the building. d)
- Orange juice is a healthy... a) day. b) choices. c) optional. d) dir
- My toy car doesn't... a) working. b) work. c) works. d) play.
- The Channel Tunnel is... a) nearly. b) cleaned. c) over there. d) free.

What's the matter?

1. Match the sentences with the right pictures.
 1-I cut my finger yesterday.
 2-She slipped on a banana skin and twisted her ankle.
 3-Mike fell off his bike and broke his arm.
 4-I burned my hand. It hurts.
 5-I have a headache.
 6-My stomach hurts.
 7-I have a backache.
 8-I have a sore throat.
 9-She has a high temperature.

2. Did Mike fall off a tree? Did he twist his ankle? What's the matter with Mike?
 1- _____
 2- _____
 3- _____
 4- _____
 5- _____
 6- _____
 7- _____
 8- _____
 9- _____
 Tell Mike what he must do... _____

3. Mike went to the doctor yesterday. What did the doctor tell him, make sentences using "must", "mustn't" or "don't".
 Mike: _____
 Have an injection, take medicines, stay in bed, go to school, _____

4. Write the bracketed verbs in the simple past.
 1-2 (go) _____ to the doctor yesterday.
 3- The doctor (give) _____ me some medicine.
 3- What (happen) _____ to your hand?
 4- The (doctor) _____ Mike's finger. The doctor (cover) _____ the cut with a plaster.
 5- (do) _____ you go to the cinema last week?
 6- (do) _____ I (watch) _____ a nice film.
 6- She (lose) _____ off her blue and (brown) _____ bag.
 7- Write these sentences in the negative form.
 1- She was ill last week.
 2- He went to the doctor.
 3- She read a story last night.
 4- He had an injection.

Regular verbs: watched, _____
 Irregular verbs: Mike/went, _____

HEALTH PROBLEMS

Can you find all the hidden words in this word search?

Words can go in the following directions: → ← ↘ ↙

Word search grid:

S	T	O	M	A	C	H	E	R
V	P	I	E	N	L	C	H	I
M	V	B	U	F	H	E	Z	S
N	G	L	W	G	E	R	X	O
E	F	O	E	A	G	T	A	U
I	O	C	H	X	F	M	E	G
Y	D	C	H	A	W	M	S	E
L	L	A	A	E	K	L	L	R
D	K	U	H	S	H	Y	N	Z
U	N	C	S	M	M	Y	R	C
R	F	O	A	T	S	T	E	N
O	L	S	B	E	P	L	I	N
N	U	E	T	D	S	Z	N	O
B	Z	Q	V	W	D	C	L	R

2. Where does it go? Write the sports in the correct group.

high jump	skating	snowboarding	wheelchair racing	hockey
rowing	hurdles	wheelchair rugby	skiing	javelin
athletics	team sports	winter sports		
high jump	hockey	skating		
wheelchair racing	rowing	snowboarding		
hurdles	wheelchair rugby	skiing		
javelin				

What can you do with your body?

= > I can _____ with my _____

see	eyes
hear	ears
smell	nose
eat	mouth
bite	teeth
taste	tongue
kiss	lips
hug	arms
write	hands
snap	fingers
run	legs
kick	feet
think	brain
breathe	lungs

Free and Printable Worksheets:

- <https://en.islcollective.com/resources/printables>
- <https://allesl.com/free-esl-worksheets-esl-activities/>
- <https://busyteacher.org>
- <http://www.esl-galaxy.com>
- <https://www.usingenglish.com/handouts/>
- <https://www.superteacherworksheets.com>
- <http://www.elcivics.com/worksheets/esl-worksheets.html>
- <https://www.englishclub.com/esl-worksheets/>
- <http://www.englishbanana.com/worksheets/>

Digital citizenship

1. Choose the answer!
 Do you know how to be a good digital citizen? Choose the answer that's true for you.

- Your friend sends you a picture of himself. Do you... a. ask him if you can share it? b. post it online?
- Someone in your class posts a video. He is riding a bike and falls off! Do you... a. ask him if he's OK? b. write 'That was stupid!' on the video?
- You are writing an essay for homework. Do you... a. copy a text from the internet? b. use different websites to find in a copy a text from the internet? b. use different websites to find in
- You get an amazing, expensive new games console for your birthday. Do you... a. post 'My new console is better than yours!' b. invite your friend to a click 'Download'? b. ask your parents if it's safe?
- Your friend tells you about a serious problem. Do you... a. ask your parents what to do? b. ask your friends online? a. ignore it? b. tell an adult?
- Online, you see a message saying 'Download' for a game that looks cool. Do you... a. click 'Download'? b. ask your parents if it's safe?
- You see a mean post about someone in your class. Do you... a. ignore it? b. tell an adult?
- Your friend makes a funny video with his phone. Do you... a. post it online as 'private'? b. post it online as 'public'?
- You take a photo outside your house. In the photo, you can see your street name. Do you... a. take a new photo without your street name? b. post the photo?
- Someone posts their opinion about a game. You disagree. Do you... a. tell them their opinion is stupid? b. say 'That's interesting'!

2. Find your score!
 Now find your score to see how good you are or being a digital citizen!

1. a2 b0	Always ask before sharing other people's photos, videos or information!	10-15 points
2. a2 b0	Never say mean things online. They can hurt people just like in real life!	15-20 points
3. a0 b2	Always use your own words and check more than one website for information.	20-25 points
4. a0 b2	Don't bother online. It's not polite and it makes you look bad.	25-30 points
5. a2 b0	Never tell secrets online. If someone has a problem, ask an adult to help.	30-35 points
6. a0 b2	Never download something before asking an adult to check if it's safe.	35-40 points
7. a0 b2	If you see bullying online, always tell an adult so they can help.	40-45 points
8. a2 b0	Always check your privacy settings before you post something online.	45-50 points
9. a2 b0	Make sure that photos, videos or posts don't have information that can identify you.	50-55 points
10. a0 b2	Everybody can have their own opinion. Just be polite and explain your!	55-60 points

3. What do you think?
 Do you know any other ways to be a good digital citizen? Think about them!

www.britishecouncil.org/emergencypoints

Товсті/тонкі питання

«Тонкі» питання передбачають відповідь лише «так чи ні» і починаються, наприклад, так: хто...? Що...? Чи правда, що...? Чи правильно твердження, що...? Чи можливо, що...? Чи згодні ви з...? Як звати...? Яку назву має...?

«Товсті» питання вимагають розгорнутої відповіді – з аналізом, синтезом, порівнянням, оцінкою.

Наприклад: дайте три пояснення, чому...? Поясніть, чому...? Чому ви вважаєте, що...? В чому різниця між...? Як можна узагальнити наступні поняття...? Що буде, якщо...?

«Знаю-хочу знати-взнав»

Учням задаються питання для самотійного осмислення за обраною темою.

Наприклад, при вивченні письменника/винахідника/відомого актора...

- Що ви знаєте про цього письменника або цей винахід?
- Які твори він написав або Хто його створив?
- Які особливості його творів?
- Що ви взнали нового з його творів/з його біографії?
- Що вам би хотілося ще взнати з цієї теми?

Відповіді записуються кожним учнем в колонки «Знаю» і «Хочу знати» у таблицю:

Знаю	Хочу знати	Взнав

Остання колонка може заповнюватися вже після наступного етапу – осмислення. Або можна одразу влаштувати обговорення в парах/трійках/командах. Потім учні заповнюють останню колонку таблиці. Після чого йде спільне обговорення того, чи співпали колонки 2 і 3. Колонка «Хочу знати» дає поштовх до подальшого пошуку нової інформації самотійно – до наступного заняття.

INSERT/INCEPT

(інтерактивна система запису для ефективного читання і розмірковування)

Це технологія дає можливість учню глибше осмислити запропонований для опрацювання текст.

Учні читають текст і ставлять відповідні позначки біля окремих слів або фраз:

- **+ Я це знав**
- **- Я це не знав/ Я думав інакше**
- **? Це мене здивувало**
- **! Я хотів би дізнатися про це детальніше**

Далі учні заповнюють таблицю, куди вписують фрази/слова/речення, що їх зачепили, – у відповідну колонку

+	–	?	!

«Знайди помилку»

I. Tom mother were born on twenty **d**esember

II. Tom`s mother was born on the twentieth of
December

Mistakes:

1. Possessive Case;
2. Past Simple;
3. Ordinal Numerals;
4. Spelling.

Ромашка Блума

Інструмент розроблений за педагогічним принципом **таксономії** (від грец. – порядок і закон) американського психолога Бенджаміна Блума та його шести рівнів учбових цілей в когнітивній сфері: **знання – розуміння – застосування – аналіз – синтез – оцінка**.

ТАКСОНОМІЯ ЦІЛЕЙ ОСВІТИ (РІВНІВ ЗАСВОЄННЯ) Б.С. БЛУМА

Логічний ланцюжок

Учнім дається завдання, де є уривки з тексту, цитати, факти, події, визначні персони – все це потрібно поєднати, або записати в хронологічному порядку, згідно з логікою.

Карусель

Командна робота. Вчитель формулює проблемні питання відкритого характеру – стільки, скільки є команд. Заздалегідь потрібно приготувати кольорові маркери, листки А3 з питаннями (по 1 на кожному). За сигналом вчителя листки передаються між командами по годинниковій стрілці. Група спільно записує відповідь на питання. Відповіді не мають повторюватися. Далі можна вивісити листки на дошку.

Ромашка Блума

Після першого знайомства з інформацією, вчитель задає учням питання:

- **Прості/фактичні** (на перевірку пам'яті): що...? Де...? Коли...?
- **Уточнюючі**: ти вважаєш, що...? Тобто ти сказав, що...? Ти бачиш це так ...?
- **Пояснюючі**: чому...? Що мається на увазі...? яка головна ідея...?
- **Творчі**, де є елемент прогнозу/припущення: а що, якби...? Як би покращили...? Запропонуйте альтернативу...
- **Оцінювальні**: чим щось відрізняється від іншого? Наскільки цінними є...? Як би ви визначили/аргументували...? Яке судження ви можете зробити з приводу...? тощо.
- **Практичні**, що мають висвітлити зв'язок теорії з життям: де це застосовується у повсякденному житті? Як це можна використати на практиці? Питання можна оформити у вигляді «ромашки Блума» (де на кожній пелюстці – відповідне питання) та дати на опрацювання в командах.

Інструменти для розвитку критичного мислення:

- асоціація,
- прогнозування
- мислення афоризмами

За допомогою ілюстрації, синонімів або ідіом, прислів'їв та приказок учні мають зробити свої припущення, н-д, щодо теми уроку та що вони знають з цього приводу.

Можна задати такі питання: *Як ви думаєте, що тут зображено/говориться? До чого це відноситься (в повсякденному житті, чи до якої галузі/сфери науки тощо)? Яка тема нашого обговорення? Що ви чули про це?*

DO YOU KNOW THE PROVERBS?

1. It's never too ...
2. No pain, ...
3. You can't make an omelet ...
4. An apple a day ...
5. We are what we ...
6. A sound
7. We live

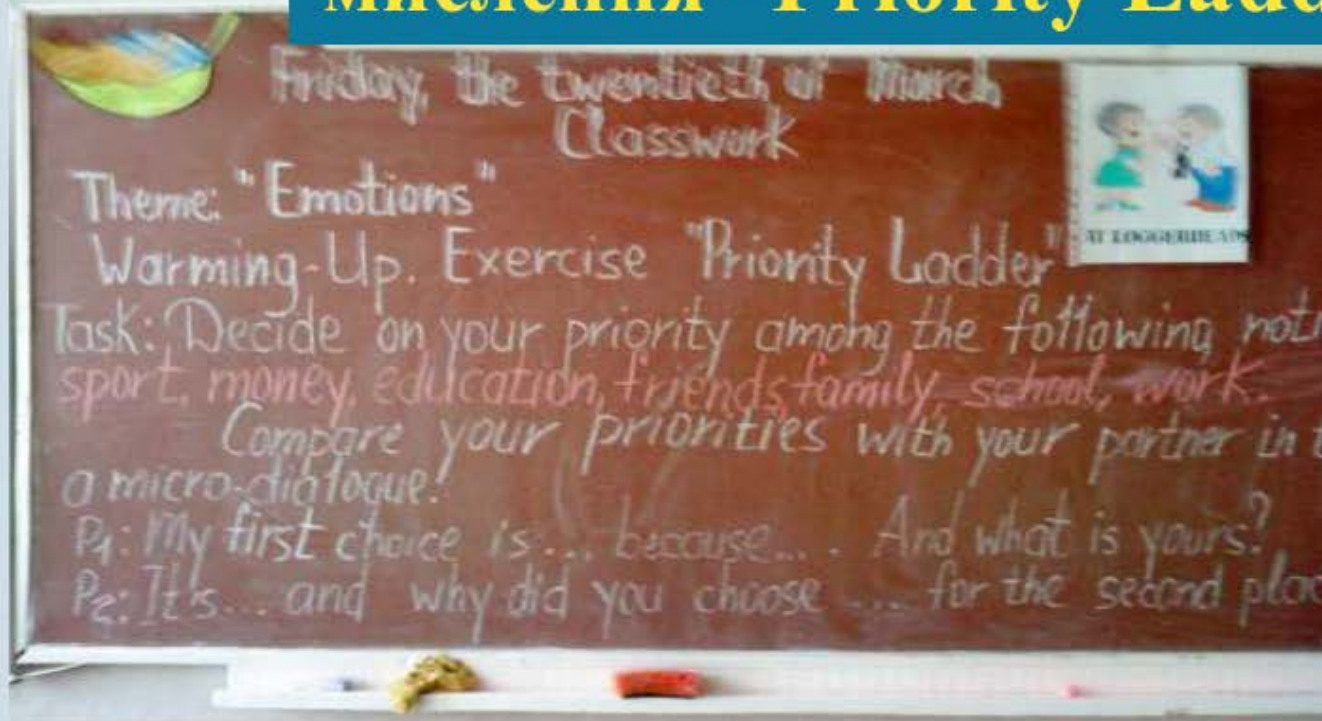

PROVERBS

Let's check!

1. It's never too (late to learn).
2. No pain, (no gain).
3. You can't make an omelet (without breaking eggs).
4. An apple a day (keeps the doctor away).
5. We are what we (eat and drink).
6. A sound mind (in a sound body).
7. We live not to eat, (we eat to live).
8. Better late (than never).
9. Practice makes (perfect).
10. Don't trouble trouble (until trouble troubles you).
11. Health is the best (wealth).
12. Health is not valued (till illness comes).
13. When in Rome, (do as Romans do).
14. If you can't fly, then run. If you can't run, then walk. If you can't walk, then crawl. But whatever you do, you have to keep moving forward.

Технологія критичного мислення "Priority Ladder"

1. – **Family**
2. – **Education**
3. – **Work**
4. – **Friends**
5. – **Sport**
6. – **Hobby**
7. – **Money**

Ця технологія використовується для зіставлення об'єктів чи явищ з метою визначення пріоритетів. Учням пропонується визначити власні пріоритети серед запропонованих цінностей і розташувати їх на відповідних щаблях за рівнем значимості; або розташувати порядок дій за рівнем важливості у певній ситуації; або які із перелічених речей ти будеш у першу чергу брати з собою у відпустку або на заняття. **Чому?**

Метод ПРЕС

З цієї невеличкої технології варто почати роботу над навчанням учнів дискутувати. Вона використовується при обговоренні дискусійних питань та при проведенні вправ, у яких потрібно зайняти й чітко аргументувати визначену позицію з проблеми, що обговорюється. Метод навчає учнів виробляти й формулювати аргументи, висловлювати думки з дискусійного питання у виразній і стислій формі, переконувати інших. Як організувати роботу:

1. Роздайте матеріали, у яких зазначено чотири етапи методу ПРЕС:

- 1) Висловіть свою думку, поясніть, у чому полягає ваша точка зору (I think that, to my mind, according to my experience, in my opinion);
- 2) Поясніть причину появи цієї думки, тобто на чому ґрунтуються докази (because, the fact is, the point is that);
- 3) Наведіть приклади, додаткові аргументи на підтримку вашої позиції, назвіть факти, які демонструють ваші докази (for example, for instance);
- 4) Узагальніть свою думку (зробіть висновок, починаючи словами: (as a result, in the upshot, in the end, finally, in the long run, in the final analysis);

2. Запропонуйте бажаючим спробувати застосувати цей метод до будь-якої проблеми на їхній вибір.

3. Перевірте, чи розуміють учні механізм застосування методу.

HEALTHY LIFESTYLE

- Do you think it is important to take care of the place we live in ? - Why do you think so? - Prove your opinion using examples and facts. – Make a conclusion.

Presented by

As for me, I think... because ... For example, ...
So, I can conclude that ... / In conclusion, ...

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> використовувати українознавчий компонент в усіх видах мовленнєвої діяльності; засобами іноземної мови популяризувати Україну, українську мову, культуру, традиції, критично оцінювати їх. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> гордість за Україну, її мову та культуру; розуміння потреби популяризувати Україну у світі засобами іноземних мов; усвідомлення того, що, вивчаючи іноземну мову, ми збагачуємо рідну; готовність до міжкультурного діалогу.
2	Спілкування іноземними мовами	Реалізується через предметні компетентності.
3	Математична компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> розв'язувати комунікативні та навчальні проблеми, застосовуючи логіко-математичний інтелект; логічно обґрунтовувати висловлену думку; використовувати математичні методи (графіки, схеми) для виконання комунікативних завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> описувати іноземною мовою природні явища, технології, аналізувати та оцінювати їх роль у життєдіяльності людини. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> інтерес до природи та почуття відповідальності за її збереження; розуміння глобальності екологічних проблем і прагнення долучитися до їх розв'язання за допомогою іноземної мови за допомогою іноземної мови.
---	---	--

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж; створювати інформаційні об'єкти іноземними мовами; спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); застосовувати ІКТ для пошуку, обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> готовність дотримуватись авторських прав та мережевого етикету.
---	-------------------------------------	--

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначати комунікативні потреби та цілі під час вивчення іноземної мови; використовувати ефективні навчальні стратегії для вивчення мови відповідно до власного стилю навчання; самостійно працювати з підручником, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її; організувати свій час і навчальний простір; оцінювати власні навчальні досягнення. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> сміливість у спілкуванні іноземною мовою; подолання власних мовних бар'єрів; відповідальність за результати навчально-пізнавальної діяльності; наполегливість; внутрішня мотивація та впевненість в успіху.
---	-------------------------------	--

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ініціювати усну, писемну, зокрема онлайн взаємодію іноземною мовою для розв'язання конкретної життєвої проблеми; генерувати нові ідеї, переконувати в їх доцільності та об'єднувати однодумців задля втілення цих ідей у життя; презентувати себе і створювати тексти (усно і письмово) іноземною мовою, які сприятимуть майбутній кар'єрі. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> дотримання етичної поведінки під час розв'язання життєвих проблем; комунікабельність та ініціативність; ставлення до викликів як до нових можливостей; відкритість до інновацій; креативність.
---	----------------------------------	---

8	Соціальна та громадянська компетентності	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> формулювати власну позицію; співпрацювати з іншими для досягнення визначеного результату, спілкуючись іноземною мовою; розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях; переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування; переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини; критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> толерантність у спілкуванні з іншими; проактивність в утвердженні демократичних цінностей; усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту.
---	--	--

9	Обізнаність та самовираження у сфері культури	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> висловлювати іноземною мовою власні почуття, переживання і судження щодо творів мистецтва; порівнювати та оцінювати мистецькі твори та культурні традиції різних народів. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> усвідомлення цінності культури для людини і суспільства; повага до багатства і різноманіття культур.
---	---	---

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> розвивати екологічне мислення під час опрацювання тем, текстів, новин, комунікативних ситуацій, аудіо- та відеоматеріалів; розробляти, презентувати та обґрунтовувати проекти, спрямовані на збереження довкілля; пропагувати здоровий спосіб життя засобами іноземної мови. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> сприймання природи як цілісної системи; готовність обговорювати питання, пов'язані із збереженням навколишнього середовища; відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки.
----	--	--

Есе

Учням дається завдання написати аргументоване есе на розглянуту тему, або певної ключової тези/думки/аспекту теми..

Веб-квест

Веб-квест – це міні-проект, більша частина інформації для якого береться з Інтернету У класичному розумінні веб-квест (web-quest) – це проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інтернет-ресурси. Як зазначає В. В. Шмідт, веб-квести – це міні-проекти, засновані на пошуку інформації в Інтернеті.

Діяльність учителя

- Пропонує завдання, які передбачають пошук альтернативних джерел інформації
- Консультує з питань тематики робіт і пошуку інформації
- Навчаче осмислено збирати інформацію, складаючи план, тези, конспект тощо
- Стимулює критичне оцінювання інформації

Діяльність учня

- Знаходить інформацію в різних джерелах
- Виділяє необхідне з маси інформації. Упорядковує свої знання
- Вміє використовувати нові інформаційні технології і швидко адаптуватися до змін
- Критично оцінює інформацію

[ESSAY TITLE]

Burger Diagram

[Plan your introduction here]

[Plan Section 1 here]

[Plan Section 2 here]

[Plan Section 3 here]

[Plan your conclusion here]

Сучасні форми і види роботи

Ключові компетентності можна розвивати щоденно, використовуючи відповідні форми роботи:

- **інтерактивні методи**, які забезпечують активну діяльність учнів у процесі опанування навчального матеріалу;
- **кооперативне навчання**, в якому формуються соціальні вміння, лідерські якості та скорочується відстань між учителем та учнем;
- **рольові та ділові ігри**, які переносять учнів у таке бажане доросле життя, допомагають побачити світ і себе у ньому, підвищують самооцінку і попит на нове;
- **проектні технології**, завдяки яким в учнів формується проектне мислення, почуття відповідальності та досвід цілеспрямованої співпраці, вони вчаться застосовувати знання на практиці, працювати в команді над конкретним завданням, презентувати свої результати;

Сучасні форми і види роботи

- **методи «змішаного навчання»**, які поєднують у собі традиційне й дистанційне навчання та найбільш відповідають інтересам і уподобанням учнів, які живуть у період стрімкого інформаційно-технологічного розвитку суспільства та володіють комп'ютерною грамотністю;
- **звернення до досвіду учнів**, що гарантує перетворення кожного учня на справжнього учасника навчально-виховного процесу, співтворця й конструктора нових знань;
- **відповідні форми оцінювання**, а саме:
  - самооцінювання**, яке формує здатність до самоаналізу,
  - спостережливість за собою**, вміння бачити та визнавати перед собою власні помилки;
  - взаємооцінювання**, що виховує відкритість до критики з боку інших, здатність відсторонювати об'єкт від суб'єкта оцінювання, вміння слухати, аналізувати й порівнювати.

Використання інтерактивних технологій надає можливості учням стати головними діючими особами на уроці (учитель вже не є центральною фігурою), розвиває уміння виконувати різні види діяльності. Учні вчаться бути толерантними, приймати всі ідеї, які виникають під час спроб спілкування (завжди повторюємо і пам'ятаємо : «Кожна ідея має право на існування»). Як тільки учні відчують, що їх поважають і цінують, вони будуть активно демонструвати те, на що вони здатні, будуть висувати пропозиції і брати участь в різноманітних видах діяльності. Таким чином створюється ситуація успіху для кожного учня, формується його позитивна «Я-концепція». Учні вчаться мислити, тренують інтелектуальні здібності, набувають комунікативну та ключові компетентності, не помічаючи, що їхнім інструментом є саме іноземна мова.

Важливо при цьому пам'ятати, що треба вчити дітей не тому, що вони повинні думати, а як вони мають думати – розвивати навички аналізу, синтезу, пошуку та переосмисленню інформації, навчити ставити перед собою додаткові питання, знаходити нестандартні рішення, аналізувати свої вчинки та дії. І чим більше поле для самостійних думок та дій (з правом на деякі помилки в процесі засвоювання нових знань) отримають ваші учні – тим ефективнішим буде навчання та сильніше мотивація.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

«Освіта, яка не вчить жити успішно в сучасному світі, не має ніякої цінності. Кожен із нас приходить у життя з природженою здатністю жити успішно й щасливо. А ми повинні збагнути цю здатність знаннями і навичками, які допомогли б нам її реалізувати якомога ефективніше»

Р.Т. Кіосакі